

arrels

La revista de la Fundació Les Vetes

- **PORTES ENFORA:**
Teixint aliances
- **PORTES ENDINS:**
A Les Vetes no parem
- **TEMA DEL SEMESTRE:**
Edatisme

Fotografia portada: la marmota -disseny gràfic-
📷 (Coll dels Tres Pics - Ripollès)

Revista arrels
Nº 27 · 2n semestre 2021

FUNDACIÓ PRIVADA LES VETES

C/ Sant Antoni, 2
17190 - Salt (GIRONA)
Tel. 972 401 014
Fax. 972 400 876
E-mail: info@lesvetes.com
www.lesvetes.cat

Amb el suport i col·laboració de:

Disseny i maquetació:
la marmota -disseny gràfic-

IMPRESSIÓ:
Impremta Pagès

CONSELL DE REDACCIÓ:
David Cortals
Àngels Teixidor

© del text i les imatges:
Arrels

Dipòsit legal:
B-52002-2007

///

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només pot ser realitzada amb l'autorització dels seus titulars, llevat d'excepció prevista per llei.

L'administrador es reserva el dret de modificar qualsevol nom o càrrec.

///

TEIXINT VALORS

TEIXINT EL FUTUR

Us disposeu a llegir una nova edició de la Revista de la Fundació Les Vetes. A les següents pàgines trobareu algunes pinzellades del dia a dia en el nostre centre, interessants articles de l'àmbit gerontològic, de la formació continuada que s'ofereix als nostres professionals, o com la renovació dels llits ha donat una nova vida als anteriors. El nostre objectiu és fer-vos partícips de la nostra quotidianitat, especialment en aquesta època on la prevenció sanitària ens amenaça amb l'aïllament i la solitud.

Malgrat aquests i altres continguts -on pretesament hem obviat la pandèmia-, falten paraules per explicar les dificultats que hem viscut els darrers temps.

El 2020 l'encetàvem amb la il·lusió de l'efemèride del 25è aniversari, una fita que ens omplia d'orgull, però amatents als canvis que presenta la societat, i especialment davant els nous reptes econòmics i socio-sanitaris, que sovint amenacen de contractar uns serveis de cura en la vellesa amb suficient dignitat. El perfil del resident tendeix cada vegada més a graus de dependència majors, que per desgràcia no es veuen retribuïts en la justa mesura. La viabilitat econòmica del model tradicional de servei trontolla, i plantejar el servei com un negoci sempre ha estat a les antípodes de la Fundació Les Vetes.

Durant aquest dos anys les residències han estat un dels focus d'atenció (i de tensió) d'aquesta crisi sanitària, amb l'espasa de Dàmocles permanentment oscil·lant sobre cada centre. Fàcilment podies passar de rebre l'admiració i reconeixement de la societat mitjançant agraïts aplaudiments al capvespre, a col·lapsar el dia següent amb un brot descontrolat que s'emportava tot allò pel que lluitaves: la vida i el benestar de les persones més vulnerables.

De totes les vicissituds d'aquesta crisi viscudes a Les Vetes poso en rellevància dos aspectes: En primer lloc, l'esforç ingent de tot el

personal laboral, sempre donant el màxim, al peu del canó malgrat la incertesa i la por, adaptant-se a les necessitats -tant sanitàries com afectives- de cada moment. Són els herois silencis, professionals a qui només devem gratitud i admiració.

Per contra, no me'n puc estar de comentar el paper que ha desenvolupat l'administració. Hem trobat a faltar col·laboració, flexibilitat i empatia. Que en plena pandèmia, amb instruccions de sanitat confuses, sovint contradictòries entre *Ministerio* i Departament, la Inspecció de treball primer i Fiscalia després et busquen les pessigolles clarament amb afany recaptatori és un cop baix que et fa perdre la confiança en el sistema. La pugna de les competències deixa víctimes innocents pel camí.

Confiem que l'any que s'inicia es porti el tomb que tots desitgem.

/// DAVID CORTALS PONS ///

· President del Patronat ·

Economia Social

El passat 21 d'octubre, va tenir lloc, al Museu de la Mediterrània de Torroella de Montgrí, la Jornada de bones pràctiques de l'economia social i solidària, organitzada per l'Ateneu Cooperatiu de Terres Gironines.

La Fundació Les Vetes va ser una de les entitats escollides per presentar l'experiència d'aplicar els principis de l'economia social i solidària en el dia a dia, tant en l'àmbit de l'organització interna, com en l'impacte social de la nostra tasca.

Es va fer especial èmfasi en les accions orientades per valors com l'equitat, la solidaritat, la sostenibilitat, la inclusió i el compromís amb la Comunitat com a promotores del canvi social.

La Fundació Les Vetes va ser convidada per la Universitat Internacional de Catalunya (UIC) per participar a la VIII Jornada sobre l'abordatge interdisciplinari a la persona gran, que enguany tenia com a eix vertebrador la solitud.

La Jornada, organitzada pels alumnes d'últim any de la carrera d'infermeria, va tenir lloc el dia 3 de novembre al Campus de St. Cugat.

La directora de la Fundació Les Vetes, Àngels Teixidor, va presentar, en una taula rodona, les seves reflexions i experiència sobre l'impacte de la solitud i l'aïllament en les persones grans, així com algunes de les iniciatives que s'han realitzat a Les Vetes per pal·liar aquesta problemàtica.

A la taula rodona de ponències hi havia representants de diferents àrees de l'atenció sociosanitària. Van acompanyar a la nostra directora, David Pérez de Gràcia, infermer de l'Hospital Clínic de Barcelona i professor de UIC Barcelona, i Joaquim Valls i Morató, doctor en Ciències Humanes Jurídiques i Socials per UIC Barcelona.

COMAS
JOIERIA - RELLOTGERIA

Avda. Sant Francesc, 14 · Tel. 972 21 85 27 · 17001 GIRONA
C/ Major, 83 · Tel. 972 23 47 70 · 17190 SALT
C/ Pare Lluís Rodas, 19 · Tel. 972 84 07 17 · 17430 STA. COLOMA DE FARNERS

NAVARRO GESTIÓ
Societat d'Agència d'Assegurances
Exclusiva de **ZURICH**

Tel. 972 21 40 79
info@navarrogestio.com

Teixint aliances

La Fundació Les Vetes destaca pels seus valors solidaris, de respecte i dignitat cap a totes les persones i es caracteritza per un fort compromís social i de voluntat de servei a la Comunitat. És per això que, sempre que està a les nostres mans poder col·laborar per millorar les condicions de vida, tant dels nostres treballadors com dels nostres veïns, ho fem.

Aquest any hem pogut col·laborar amb l'Associació La Diana, formada per un grup de monitors voluntaris que organitzen activitats de lleure alternatives per a infants sense recursos, procedents de famílies vulnerables. Hem fet donació de mantes i coberts per menjar, a famílies vulnerables i persones sense llar.

D'altra banda, aprofitant que hem portat a terme la segona fase de renovació dels llits articulats que fins ara utilitzàvem a la residència, per llits tipus Alzheimer, molt més ergonòmics i segurs, hem pogut posar a disposició de les persones que ho necessitin els que teníem fins ara.

A part d'algunes treballadores nostres, han respost també a la crida feta per la Coordinadora d'ONG Solidàries (CeDRe) les següents entitats:

Salut Empordà Cooperació, una entitat Alt Empordanesa vinculada al món sanitari que treballa per millorar les instal·lacions dels "punts de salut" de dues ciutats senegaleses: Lemboudou Doue i Marda. En aquest projecte s'hi han destinat 4 llits articulats.

ONG SED, una organització no lucrativa vinculada als germans Maristes, que s'han quedat 2 llits destinats a la Residència Marista Verge de la Llum a la ciutat de Mataró, on viu una comunitat marista amb 21 germans d'edat avançada i depenents per les activitats de la vida diària.

Casumaï, una entitat formada per persones d'ètnia diola que viuen a Salt i Girona que s'han quedat 6 llits per tal de destinar-los al centre sanitari de Diannah a la comunitat de Kafountine, al sud de Senegal, Casamance.

PATCHWORK TEIXITS
MERCERIA FILS LANES
PUNT DE CREU CORTINES
CATIFES ESTELADES SENYERES
LLENÇOLS NÒRDICS
PROTECTORS MATALASSOS
TAPISSERIA DECORACIÓ
LLISTES DE NAIXEMENT
ALTA COSTURA REGALS
... I moltes coses més

TEIXITS Agell

- Més de 400m de botiga!
- Pàrquing per a clients darrera la botiga (c/Josep M. Segarra)
- Més de 50 anys al vostre servei
- Més de 3000 robes de patchwork

**De Salt a
tot Catalunya !!**

Visita la nostra botiga online www.teixitsagell.com

C/ Major, 7 Salt (GIRONA) Tel. 972 231 372 info@teixitsagell.com

A les Vetes no parem!

La pandèmia segueix fent de les seves però a Les Vetes també continuem amb les activitats i plenes d'energia positiva.

El diumenge 25 de juliol vam celebrar Sant Jaume amb una missa a la capella de la residència. Amb aquesta missa vam homenatjar, un any més, la fundació de la parròquia de Sant Jaume de Salt.

El dijous 28 d'octubre celebrem una bona castanyada. Al matí ens posem els guants i entre tots fem panellets de coco, de codonyat, de xocolata, amb cirereta... quina "pastarada" que ens surt, però com ens hi llepem els dits! A la tarda berenem els panellets i mengem les castanyes torrades al pati de la residència per dues castanyeres molt professionals.

El dimarts 23 de novembre projectem el documental "Salt: L'evolució d'un poble"; un documental elaborat des de l'Ajuntament de Salt en el qual han participat alguns dels nostres residents que van néixer a Salt. Mesos abans els havien vingut a entrevistar a Les Vetes i els van preguntar com es vivia abans, com eren les relacions de parella, on treballaven, i altres aspectes de la vida quotidiana. A tots ens ha fet molta il·l·lusió veure'ls a la pantalla.

Ja preparant les festes i celebracions al voltant del Nadal i per anar ambientant la residència, el dijous 16 de desembre, vam sortir al pati per veure una cercavila nadalenca organitzada pels nens i nenes de l'escola El Veïnat i la seva Banda musical del Veïnat.

El dimarts 21 de desembre fem un taller de Nadal on fem manualitats per engalanar la nostra residència: amb colors, ceres, gomets i ornaments decorem les parets amb estrelles, campanes, mitjons, rens, pares noels i arbres de nadal.

El dijous d'aquesta mateixa setmana, rebem al pati de Les Vetes, alguns voluntaris del Club Tramuntana que ens obsequien amb un repertori de cançons nadalenques però sobretot ens encomanen la seva energia i el seu esperit, que fa que acabem tots cantant i ballant.

Malauradament aquest any tampoc hem pogut omplir la residència de mainada, amb l'alegria que ens aporten!... malgrat tot, però, volem agrair molt especialment a l'Escola Arrels i a FEDAC St. Narcís per tenir-nos sempre presents i obsequiar a tots els residents amb una postal de Nadal i un vídeo dedicat a ells amb un concert de Nadales. Gràcies!

El divendres 24 de desembre a mig mati fem la representació dels Pastorets amb la participació de treballadors i residents. Aquest any tots molt posats en el paper i motivats oferim un espectacle divertit i entretingut per tots/es. Després de la representació fem cagar el tió i endolcim el final del mati amb una mica de xocolata.

El dia 31, coincidint que era l'últim divendres de mes fem el brindis habitual celebrant els sants i els aniversaris i aprofitem per desitjar-nos un bon any nou. A la nit els/les residents fan les campanades i mengen raïm per donar la benvinguda al nou any.

L'empremta emocional

Cap malaltia és fàcil, ni per a un mateix ni pels qui l'envolten, però sí n'hi ha de més cruels que d'altres, la demència (en totes les seves formes) podríem dir que n'és una d'elles.

Aquesta pèrdua de memòria progressiva i patològica, aquest deteriorament de totes les funcions cognitives, sovint acompanyades també, de la pèrdua de capacitats fisiològiques és el que caracteritza les demències. Però no és precisament d'aquesta pèrdua de memòria, a curt o llarg termini, del que us vull parlar, sinó de la memòria emocional que perdura en les persones afectades per algun tipus de demència.

La memòria emocional, com el nom indica, està relacionada amb les emocions.

Al llarg de la vida experimentem moltes emocions, algunes de positives, com l'alegria o la sorpresa i d'altres de negatives com la ira, l'avversió, la por... de fet, la complexitat emocional és molt gran!

Fa temps que se sap que les experiències que tenen càrrega emocional es recorden molt més vívidament. Les emocions ajuden a fixar els records o dit d'una altra manera: excitar i exercitar les emocions afavoreix retenir a la memòria les experiències posteriors.

Els qui treballem amb persones grans sabem que les dates nadalenques en són un bon observatori: el Nadal, la festa del Caga-Tió, o el Dia de Reis, són dates que ens desperten records, emocions i sentiments.

La demència esborra els records però les emocions que hem viscut intensament, sempre ens acompanyen. És l'empremta emocional que deixen.

A vegades és comú pensar que l'alegria pertany a la joventut, i la tristesa, a la vellesa, o fins i tot que els sentiments que experimenten les persones grans es concentren només en aquells que els van provocar dolor. Cada vegada que ens trobem en una situació semblant, a una de ja viscuda o la recordem, ens envaeixen emocions com el somriure, el nerviosisme, les ganes de plorar... i és important crear espais que permetin poder-les manifestar.

A Les Vetes, a través de la celebració de festes tradicionals com fer Cagar el Tió, representar els Pastorets o esperar els Tres Reis d'Orient, excitem i exercitem aquesta empremta emocional, sobretot en aquelles persones a qui la demència ha esborrat els records i les paraules.

Pot ser que no recordin el que els hi van portar els Reis quan eren petits, però molt probablement recorden l'emoció d'un moment especial.

L'empremta! i això ho vam poder observar aquest Nadal, amb l'expressió dels seus ulls, la brillantor. Les seves cares que transmetien alegria i somriures. Expressions de sorpresa etc... per a nosaltres aquest és el veritable baròmetre dels records i de la il·lusió.

L'estimulació i l'excitació de les emocions.

NR Nonó Rius
Assessors S.L.
ASSESSORIA JURÍDICA FISCAL

VALVI ASSEGUR
CORREDORIA D'ASSEGURANCES. S.A.

Pl. del Veinat, 8 baixos - Apt. de Correus 64 - 17190 SALT (Girona)
Tel. 972 24 15 44 - Fax 972 24 50 55 - info@nonorius.com

Pl. Josep Pla, s/n - 17001 GIRONA
Tel. 972 22 36 16 - Fax 972 22 19 93 - direccio@valviassegur.com

Tresors del Ter

PASTISSERIA MARGENAT

C/ Abat Oliva, 10
Tel. 972 230 679
Plaça del Veinat - 17190 - Salt

+INFO
WWW.LESVETES.CAT

12.03.22

FUNDACIÓ LES VETES 9^A CURSA POPULAR

5KM I 10KM

A LES 10H

PLAÇA 1 D'OCTUBRE
C/ SANT ANTONI, 1
SALT (GIRONA)

CURSA AMB
FINALITAT
SOLIDÀRIA

PREU ANTICIPAT
WWW.LESVETES.CAT

10€

PREU MATEIX DIA
DE LA CURSA

12€

ORGANITZA:

AMB EL SUPORT I COL·LABORACIÓ DE:

Consell
Comarcal
del Gironès

EDATISME I B♥N TRACTE

El terme edatisme fa referència a la discriminació de les persones en funció de la seva edat i és, segons la OMS un dels problemes més importants de la societat actual; es dona en una de cada dues persones.

Qui no ha sentit alguna vegada aquest comentari? *"No se n'adona aquesta dona que ja no té edat per anar a la platja en bikini"*. Qui no s'ha sentit ridícul alguna vegada en tenir ganes de saltar als llits elàstics de la fira? Qui no s'ha enfadat alguna vegada amb la sanitat per no facilitar alguns tractaments a les persones més grans? Tots aquests prejudicis, estereotips i comportaments són els que ens permeten entendre millor el concepte d'edatisme i són presents en les diferents esferes de la nostra societat.

Per exemple, en l'àmbit institucional ens adonem que per a fer la majoria de tràmits personals es necessiten coneixements sobre tecnologies i usos digitals que no estan a l'abast de molta gent gran i encara menys si aquestes persones grans estan en situació de vulnerabilitat econòmica i tecnològica. En les relacions interpersonals observem també comportaments i actituds que discriminin a les persones pel simple fet de tenir una edat avançada. Per exemple, quan els donem un tracte infantilitzat o quan els privem de fer tasques que encara poden fer, com cuinar, decidir sobre quina roba volen portar, o gestionar el seu patrimoni. L'edatisme està tan integrat en la nostra societat que fins i tot les pròpies persones grans, sovint tenen aquestes creences i actituds negatives envers el valor de les seves vides. Alguns d'ells/es pensen que ja no hi fan res en aquest món, que no té importància el que els passi a ells/es o donen prioritat a que es pugui atendre a persones més joves que ells/es mateixos/es.

Val a dir doncs, que la presència d'aquestes idees no només té efectes sobre la salut física i mental de les persones grans fent-les més dependents i reduint la seva qualitat de vida, sinó que també genera un increment de la despesa econòmica social. Per tant, tots i cadascun

de nosaltres tenim la possibilitat i el compromís de canviar aquestes actituds i valors envers l'edat.

Per contribuir a la lluita contra l'edatisme, a la residència en prenem consciència i portem a terme pràctiques centrades en el bon tracte i la resignificació de la persona gran. Les formacions que hem fet al voltant d'aquesta realitat ens han permès entendre millor aquesta forma de discriminació i poder detectar quan es dona dins el context on treballem.

Com a resposta, nosaltres els professionals, treballem per prevenir l'aparició d'aquestes formes de comportament i a la vegada tenim estratègies per actuar directament en una situació de discriminació per edat. En el cas de la prevenció nosaltres afavorim l'empoderament de les persones grans a través de la realització dels diferents tallers, en les formes de comunicació que utilitzem amb ells, en el rol que els donem en les decisions sobre la seva vida i en les pràctiques que tenen a veure amb les activitats quotidianes.

De la mateixa manera, quan observem un comportament que deriva cap a una discriminació per edat, vingui de la pròpia persona gran o per part d'un altre resident, analitzem la situació intentant entendre per què s'ha donat aquest comportament i a continuació posem en marxa estratègies i eines psicosocials que ajudin a reconduir el comportament. També fem un acompanyament individual a les persones que ho necessiten, dirigint els nostres esforços a ajudar-los a prendre consciència de com important és la seva vida també ara que són grans.

No obstant això, per combatre l'edatisme no és suficient el treball que podem fer nosaltres, sinó que cal una resposta global en la que vosaltres, les famílies, també en sou una part molt important. Un treball conjunt podria ser el primer pas per una societat inclusiva també en termes d'edat.

Fabricuina
Taules i cadires, s. l.

Mobles de Cuina
Disseny
Decoració
Adaptació i
Instal·lació

C/ Impressors Oliva, 12 - Local 12 | C/ Major de Salt, 4
17001 Girona - Tel. 972 21 87 19 | 17190 Salt - Tel. 972 24 00 74
e-mail: fabricuina@hotmail.com

nc®
**ASSESSORIA
CODINA**

ASSESSORAMENT FISCAL,
COMPTABLE I LABORAL

SERVEI JURÍDIC
I JURÍDIC MERCANTIL

AUDITORIA
COMPTABILITAT INTEGRAL
INFORMÀTICA
CONSULTORIA
ESTRATÈGICA

C/ dels Vern, 3 - 17004 GIRONA · Tel. 972 205 100
codina@codinacia.com · www.codinacia.com

CÀLIDS *i competents*

Comptem amb persones que aprecien les persones,
amb un profund coneixement d'una professió que
requereix d'un alt grau d'humanitat.

900 231 132
www.memora.cat

Carretera de Sant Feliu, 36
17004 Girona

m
memora

arrels
La revista de la Fundació Les Vetes

Les etes
fundació

nº27 · 2n semestre 2021
www.lesvetes.cat